

Ansvar och uppdrag för diabetessjuksköterska och diabetesansvarig läkare i primärvård

Kompetenscentrum för primärvården, Region Skåne 2026

Innehållsförteckning

Diabetesvården – ansvar och uppdrag	3
Diabetessjuksköterska	3
Personcentrerad vård	3
Medicinsk kompetens	3
Patientutbildning och egenvårdsstöd	4
Ledarskap, samverkan och förbättringsarbete.....	4
Forskning, utveckling och kunskapsstyrning	4
Diabetesansvarig läkare	5
Teamarbete	5
Kontakt	5
Referenser	5

Diabetesvården – ansvar och uppdrag

Detta dokument beskriver huvudansvar och uppdrag för diabetessjuksköterska och diabetesansvarig läkare inom primärvården. Syftet är att säkerställa en jämlik, säker och personcentrerad diabetesvård för patienter med diabetes.

Diabetessjuksköterska

Diabetessjuksköterskans arbete i regional primärvård utgår från vetenskap och beprövad erfarenhet och syftar till att säkerställa en jämlik, säker och personcentrerad vård för patienter med diabetes. Arbetet bedrivs i nära samverkan med patienten och övriga professioner. Patienten har specifik kunskap om sitt liv med diabetes, medan sjuksköterskan besitter generell kunskap inom diabetesvården.

Personcentrerad vård

Diabetessjuksköterskan bör ha ansvar för:

- Fördjupad kunskap om patientens vardag med diabetes, behov och livssituation.
- Planering och genomförande av omvårdnads- och behandlingsinsatser tillsammans med patienten.
- Stöd till egenvård och uppmärksamhet på förändringar relaterade till sjukdomen.
- Praktisk färdighet i egenvårdsmoment, t.ex. blodsockermätning och injektionsteknik.
- Psykologiskt stöd och vid behov initiera adekvata stödinsatser.
- Förebyggande arbete för att minska risk för komplikationer.
- Kunskap om tekniska hjälpmedel inom diabetesvården.

Medicinsk kompetens

Diabetessjuksköterskan bör ha kunskap om:

- Diabetes, relaterade sjukdomar, patofysiologi och komplikationer.
- Uppföljning av patientens hälsotillstånd och behandling enligt riktlinjer.
- Läkemedelsbehandling, dosjusteringar och påverkan på blodsockernivåer.
- Blodtrycks- och blodfettssänkande läkemedel.

Patientutbildning och egenvårdsstöd

Diabetessjuksköterskan bör:

- Stödja och motivera patienten och vid behov närstående till aktiv delaktighet i vård och behandling.
- Bedöma patientens individuella behov av information och utbildning.
- Ge strukturerat stöd för följsamhet till behandling och egenvård.
- Erbjudna individuell och gruppbaserad patientutbildning.
- Anpassa information och insatser utifrån patientens individuella förutsättningar.

Ledarskap, samverkan och förbättringsarbete

Diabetessjuksköterskan bör:

- Leda och planera sjuksköterskeledd mottagning och utbildningsinsatser.
- Initiera och samordna samverkan med andra professioner och verksamheter, exempelvis fotteam, ögonklinik och specialistmödravård.
- Medverka i utveckling och förbättring av diabetesvården inom verksamheten.
- Delta i eller initiera arbetsgrupper och nätverk kopplade till diabetesvård på lokal och regional nivå.

Forskning, utveckling och kunskapsstyrning

Diabetessjuksköterskan bör:

- Hålla sig uppdaterad om aktuell forskning och kunskap.
- Bidra till vård i enlighet med AKO Skåne-riktlinjer samt nationella riktlinjer och regionala vårdprogram.
- Följa upp och utvärdera vårdens resultat.
- Medverka i införande och uppföljning av nya arbetsätt.
- Använda Nationella Diabetesregistret (NDR) för kvalitets- och förbättringsarbete.

Diabetesansvarig läkare

Diabetesansvarig läkare med relevant medicinsk kompetens inom diabetesområdet bör finnas på varje vårdcentral. Rollen inkluderar att:

- Fortlöpande följa utveckling inom diabetesområdet.
- Dela kunskap med övriga läkare på enheten.
- Samarbeta med diabetessjuksköterska i teamarbete som exempelvis kan inkludera dietist, fotvårdsterapeut, fysioterapeut och psykolog/kurator.
- Fungera som kontaktperson mot sjukhusets diabetesmottagning och andra kliniker.
- Ansvara tillsammans med diabetessjuksköterska för rapportering till NDR.
- Delta regelbundet i fortbildning tillsammans med diabetessjuksköterskan och övriga i teamet.
- Säkerställa samsyn i teamet kring behandlingsstrategier och målvärden.

Teamarbete

Teamarbete möjliggör att patienten får tillgång till flera professioners kompetens.

- Teamet bör träffas regelbundet för att diskutera patientfall och samordna insatser.
- Tillsammans ansvarar diabetessjuksköterskan och diabetesansvarig läkare för en säker och jämlik diabetesvård.

Kontakt

Vid frågor som rör ansvar och uppdrag för diabetessjuksköterska och diabetesansvarig läkare kontakta diabetessamordnare@skane.se

Referenser

Jansson, S. (2020). *Diabetes i primär- och kommunvård*. I M. Landin-Olsson (Red.), *Diabetes*. Studentlitteratur.

Kompetensbeskrivning för sjuksköterska inom diabetesvård. (n.d.).
Svensk sjuksköterskeförening. Hämtad från: Kompetensbeskrivning
för sjuksköterska inom diabetesvård

Lindberg, A. (2020). Diabetesteam – en förutsättning för god kvalitet i
diabetesvården. I M. Landin-Olsson (Red.),
Diabetes.Studentlitteratur.

Socialstyrelsen. (2018). Nationella riktlinjer för diabetesvård – Stöd för
styrning och ledning. Hämtad från: Nationella riktlinjer för
diabetesvård – Stöd för styrning och ledning - Socialstyrelsen